

Hejsek 3

ČASOPIS ODDÍLU *Upřed* ROČNÍK XXVII listopad 2011

Pejsek štěká...

Haf! Štěkám vše nejlepší Kubíkovi, Bahňákovi a Terce.

Haf!!!!

Zelí: Víte co se stane až vás najde Medvěd? Sní vás. Bahňák: Až nás najde medvěd, tak nás nejdřív najde medvěd.

Vašík si na výpravě jde odskočit. Vrací se a hlásí: Na WC je dost vysoká tráva.

Haf!!!!

Začal nový rok a musíme zas zaplatit příspěvky. Je to 500,- na celý rok či 250,- na pololetí.

Co budeme dělat?

- 26. - 30. 10. Podzimky na jihu
- 1. 11. Oddílovka (16:30 - 19:00)
- 8. 11. Družinovsky (16:30 - 19:00)
- 11. 11. Čaj (16:00 - 19:00)
- 12. 11. Drakiáda
- 15. 11. Oddílovka (16:30 - 19:00)
- 22. 11. Družinovsky (16:30 - 19:00)
- 23. 11. Družinovsky (16:30 - 19:00)
- 25. - 27. 11. Listopadová výprava k Elišce
- 29. 11. Oddílovka (16:30 - 19:00)
- 6. 12. Družinovsky (16:30 - 19:00)
- 7. 12. Družinovsky (16:30 - 19:00)

A stylized black and white illustration of a tree on the left side, with several leaves falling from its branches. The background is white with scattered leaf outlines. A central rectangular box contains text.

Čaj o čtvrté

KDY: 11.11.2011
od 16:00 do 19:00
v naší klubovně

Na co se můžete těšit?

Se staršími budeme vyrábět herbáře do stupňů, všichni si budeme moci vyzkoušet práci s listy na lisu a v neposlední řadě můžeme vyrábět i otisky listů.

S SEBOU: listy (nejlépe suché, ale klidně i čerstvě nasbírané) a náladu si něco vytvořit

můžeš přinést i něco malého k jídlu (ovoce, buchtu, sušenky,...) protože nám při práci vyhládne

Výprava do Divoké Šárky

(15.10.2011)

Vyrazili jsme od klubovny tramvají č. 26 až na konečnou. Cestou jsme nabrali Vašíka a už nás bylo osm. Počasí nám přálo, svítilo sluníčko, výhledy byly daleké a široké a teplota zvolna stoupala. Vybrali

jsme si, kudy půjdeme a vyrazili. Naši pozornost brzy upoutal rybník Džbán se zvláštní odtokovou dírou pár metrů od břehu, kterou vytékala voda do Šáreckého potoka. Vylezli jsme na pár kopců, naučili se spoustu nových stromů, pokochali se draky a zahráli si spoustu her. To už se čas ale nachýlil a my vyrazili pomaličku zpátky.

Výprava na podzimní prázdniny (26.10-30.10.2011)

Z Hlavního nádraží jsme vyjeli vlakem, přestoupili ve Veselí nad Lužnicí a pokračovali do Kardašovy Řečice. Tady jsme se rozdělili na starší, co šli nakoupit a mladší, kteří vyrazili napřed. Když jsme dorazili na chatu kousek za Pluhovým Žďárem, roztopili jsme kamna, došli pro vodu a zabydleli se. Celý večer jsme hráli hru „Mýdlo“ a k večeři si udělali rajskou. Jenda vyhlásil celovýpravovou hru. Každý měl na sobě mít připnutý kolíček a ostatní se mu snažili bez jeho povšimnutí vzít.

Ve čtvrtek ráno jsme trénovali lakros, zahráli si a po skvělém rizotu jsme se rozdělili na několik skupinek a vydali se do lesa zopakovat si stromy a naučit se k nim pár zajímavostí. Etapa na sebe nenechala dlouho čekat. Rozdělili jsme se do archeologických

týmů. Každý tým označil svým šátkem tolik různých stromů, kolik měl členů družinky. Poté jsme začali chytat duchy, kteří distribuovali lístečky v barvě týmů, na které jsme měli napsat jméno stromu a zastrčit ho za příslušný šátek. Cílem bylo mít co nejvíce správně označených stromů. Pokud jste tedy narazili na nějakou kartičku u správného stromu soupeřovy družinky, okamžitě jste ji přenesli jinam. Hra dopadla následovně: První byli Žlutí, druzí byli Červení a poslední byli Zelení. Večer jsme začali s tréninkem hraní karet.

V pátek jsme šli na dlouhý výlet. Na Červenou Lhotu. Mladší a pomalejší přímo, velcí a rychlejší s pořádnou zacházkou. Večer jsme se pustili do hraní karet, tentokrát už mnohem zkušeněji.

V sobotu ráno nás čekala další etapa. Tentokrát stavba katapultu. Zabrala nám celé dopoledne a výsledky stály za to. Dva obrovské a jeden méně obrovský katapult čelily velké zkoušce. A to vystřelit co nejdále. Tentokrát zvítězili Zelení s dostřelem 7 m a 23 cm, druzí byli opět červení s 5 m a 68 cm, poslední skončili žlutí s 3 m a 32 cm. Odpoledne jsme si ještě zahráli lakros a posunuli se v plnění stupňů. A pak započal turnaj! Hrál každý z každým. Pro družinové pořadí se počítali jen mezidružinové zápasy, pro pořadí jednotlivce všechny. Ačkoliv to bylo velice překvapivé a nepravděpodobné, v součtu a průměru

dopadly všechny družinky úplně stejně. I přestože se večer již nachýlil, většina lidí nebyla unavená, a tak jsme si ještě zahráli úžasnou noční hru na Bludičky, který se neobešla bez několika boulí, modří a škrábanců.

V neděli jsme spali o hodinu déle díky posunutému času. Ráno jsme po sobě pořádně uklidili, napravili všechny škody a vyrazili zpět na vlak.

Naše oddílová knihovna

Protože máme v klubovně krásnou knihovnu, rozhodla jsem se Vám skrze našeho Pejska zprostředkovat ty nejzajímavější knížky a podobné věci. Jak možná mnozí z Vás netuší, z naší oddílové knihovny je možné si půjčovat knížky i domů. Stačí jen se zapsat do archu, který je na knihovně pověšený a pak hurá do čtení. Jako první knížky jsem si říkala, že by bylo fajn poznat lépe pravou část, čtvrté poličky. Je tam skupinka několika knížek, které asi většina z vás určitě zná. Jsou to klíče a atlasy všelijakých věcí. Je tu třeba knížka „Co tu kvete?“, „Stromy“, „Brouci“, „Houby“ a i jiné. Myslím, že to asi nejsou knížky, kterými byste se chtěli pročitat, ale myslím, že by se vám mohli někdy hodit.

Abyste naši knihovničku jen tak nemíjeli, připravila jsem si pro vás otázku.

Jaká rostlina je knížce „Co tu kvete?“ na stránce 42? A najdi mi o ní nějakou krátkou, ale zajímavou informaci.

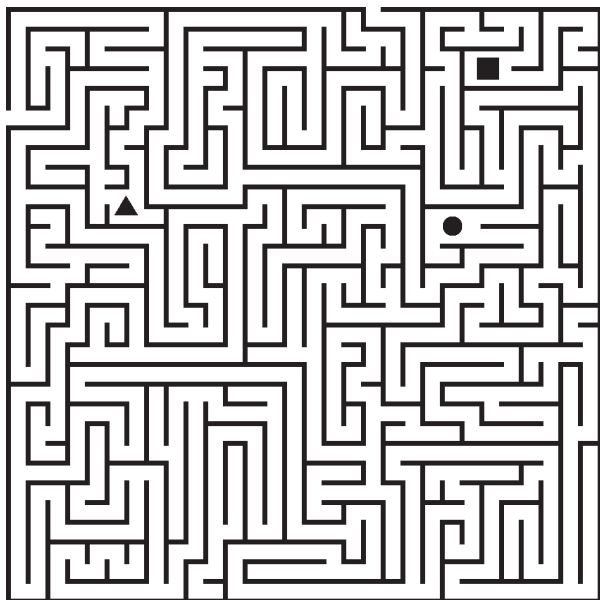
PRO STARŠÍ

Těžce nemocný starý pán byl u doktora, který mu dal dvě červené a dvě modré pilulky. Přesně o půlnoci si musí vzít právě jednu modrou jednu červenou pilulku. Pokud si je nevezme, zemře. Pokud si jich vezme víc, předávkuje se a zemře stejně. Protože byl z cesty k doktorovi unavený, šel si hned po příchodu lehnout, takže si prášky nenachystal. Spal až do půlnoci, kdy ho probudil budík. Ke svému zděšení zjistil, že došlo k výpadku elektřiny a všude je naprostá tma. Zašmátral v krabičce na léky a zjistil, že ty pilulky od sebe hmatem nerozezná a žádná možnost k posvícení také neexistuje. Zachoval si však chladnou hlavu a zamyslel se. Celou situaci v mžiku bravurně vyřešil.

Vaším úkolem je zjistit, jakým způsobem tento starý pán situaci vyřešil. Správnou odpověď si můžete zlepšit pořadí v bodování.

PRO MLADŠÍ

Máte za úkol zjistit správnou cestu od vchodu vlevo k východu vpravo. Když mi řeknete, který obrázek potkám při nejkratší možné cestě, dostanete za to nějaký ten bod do bodování.

Ze života Vpředu

Jak se ti líbil turnaj? Změnil bys něco na jeho průběhu?

Pom: Vadilo mi, že občas nastávaly situace, ve kterých nebylo s kým hrát. Vyhodnocování mi přišlo spravedlivé

Která barva ti přijde nejsilnější?

Pom: Vzhledem k tomu, že jsem hrál všechny partie prohrál jen s černými, řekl bych, že jsou nejsilnější oni. Všechny ostatní barvy jsem porazil. Možná to je však jen vzhledem k mému balíčku. Kdybych měl větší štěstí a hru více rozehrál, mohlo by to dopadnout jinak. Obecně se to nedá říct. Je to začarovaný kruh. Já porazil Simču, Simča porazila Mikuldu, Mikulda porazil mě.

S jakými problémy jsi se potýkal při stavění balíčku?

Pom: Největší problémy jsme měli s nedostatkem chrámů. Také nám někteří ztratili karty, které jsme jim rozdali ze společných zásob z Vraní. Celkově jsme tedy trpěli nedostatkem karet.

Chybí nějaká konkrétní karta?

Pom: Vadí mi, že oranžové karty nemají žádnou zeď a jejich silná karta je jen Prométheus. Mají málo zlatých karet, tedy těch nejcennější. Za ostatní balíčky nevím, nehraji s nimi.

Máš nápad na nějaké další kouzlo či očarování?

Pom: Třeba zruší na jedno kolo jakoukoliv vlastnost karty. Či zruší zuřivost, ta se moc nevyplácí.

Stromovou vypráví

Lípa

Lípa neboli *Tilia* je český národní strom. Je také symbolem slovanské vzájemnosti a její ratolesti jsou vyobrazeny na státní pečeti. Před 5000 lety byla v lesích na našem území nejrozšířenějším stromem, dnes ji však v lese potkáme spíš vzácně. Dnes bývá vysazována kolem cest jako okrasný strom. Jako strom působí velmi citlivě a přívětivě, mírumilovně a až ochranně. V době květu omamně voní a láká všechny do jejího stínu.

Dnes je stále lípa ceněna jako významný medonosný strom plný nektaru pro včelí pastvu. Její květy se sbírají a suší na čaj pro silné léčivé účinky. Používá se při infekčních a horečnatých onemocnění, při onemocnění ledvin a močového měchýře. Čaj je totiž močopudný, podporuje pocení, rozpouští hleny a snižuje dráždivost ke kašli. Po jeho vypití se také uvolňují křeče a podporuje se trávicí ústrojí s chutí k jídlu. Nejlepší je podávat čaj v kombinaci právě s lipovým medem.

Bílé lipové dřevo je měkké a trvanlivé, používá se tedy odedávna v řezbářství a truhlářství. Zároveň je výborné pro tvorbu vrtáku, podstatné součásti lukové vrtačky, pomocí které rozděláváme oheň třením dřev, tak zvaným vrtáním. Lipové lýko je velmi pevné a používalo se k výrobě obuvi, pletení rohoží, prova-

zů i košíkových nádob. Dnes je již její využití pouze okrasné.

Rozlišujeme dva základní druhy a to *lípu malolistou* (neboli *srdčitou*) a *lípu velkolistou*. Jako základní rozlišující znaky považujeme barvu, velikost a tvrdost

oříšků. Podle barvy chmýří na žilkách listů poznáme, že lípa srdčitá je má oranžové, kdežto velkolistá je má bílé. Jak už název napovídá, lípa velkolistá má obecně květy, listy i plody větší, přičemž zralý oříšek se prsty nedá zmáčknout, protože je mnohem více dřevnatý než u lípy malolisté, kde se dá prsty snadno rozmáčknout. Veškeré poznávání ale velmi stěžuje skutečnost, že se oba druhy mohou volně křížit, a tak poznáváme ještě *lípu obecnou*, která má své znaky někde mezi znaky svých rodičů.

Památné stromy jsou vryty do tradice a pověstí mnohých vesnic. Poslyšte nyní starý příběh o Zpívající lípě, kterou vám přečtu z knihy Pověstí a příběhů z Vysočiny od Miroslava Bureše. Soutěží je pro vás, kdo první zjistíte, v jaké vesnici se tato lípa nachází.

Již několik set let šumí ve vsi Lukášova lípa, nazvaná podle někdejšího majitele. Tento vzácný strom už dávno patří všem, protože srostl svým životem s životy našich předků, kteří v tomto kraji bojovali za víru a svobodu svého myšlení.

Mnoho krásného se vypravuje o Lukášově lípě. Všichni o ní hovoří s láskou, jako by to byl živý strom. Ano, vždyť tato lípa kdysi zpívala. Zpívala lidským hlasem.

Je matkou všech lip v těchto koutech Vysočiny.

Bylo to v dobách již dávných, kdy zdejší obyvatelé mohli jen tajně vyznávat svou víru. Pronásledování po bělohorské bitvě zasáhlo i vesnice v tomto kraji. Knihy nejlepších vlastenců a kněží byly na hranicích páleny. Mnoho našich poctivých lidí muselo prchnout za hranice. Ti, kteří zůstali, scházeli se jen tajně, aby si mezi sebou uchráněné knihy půjčovali a ujistili se, že stále žijí ve stejné myšlence a jsou si srdcem blízcí.

Tenkrát žil v této obci stařeček Jiroušek. Věděl, jaká je nouze o knihy, které posilují srdce i ducha. Rozhodl se, že ty nejdůležitější, pokud mu síly budou stačit, opíše. Aby se o tom nedozvěděli nepovolání, a také, aby ho při práci nikdo nerušil, našel si skrýš, kde ho sotva mohl někdo hledat: v dutém kmeni Lukásovy lípy. Její rozložitý kmen měřil dvanáct metrů v obvodu, a tak se do ní vtěsnil i stolec se židlí.

Stařec Jiroušek vcházel do dutiny stromu vždy za tmy. Nejdříve se pomodlil a pak se dal do opisování. Dlouho psal do noci při lojových svíčkách. Za každou spálenou svíčku si udělal na deskách čárku. Podle těchto jednoduchých záznamů spotřeboval při práci 1204 svíčky.

Začal s opisováním Nového zákona, jehož přepis chtěl dokončit co nejdříve. Když knihu přepsal, rozhodl se, že k opisu připojí i žalmové zpěvy. Při jejich opisování si potichu prozpěvoval sloku za slokou, neboť sem tam zapomenuté slovo se mu takto lépe vybavovalo.

Stařec slyšel jenom velmi málo. Netušil, že jeho hlas,

vycházející z kmene stromu, splývá s jeho šuměním, jako by lípa opravdu zpívala.

Lidé, kteří šli v noci kolem a zpěv zaslechli, nevěděli, zda vychází z koruny nebo z kmene stromu. Šumění koruny je mátlo, jako by chránilo stařečka, zabraného do práce a zpěvu.

Někteří dokonce tvrdili, že zpěv vychází z kořenů lípy, někteří zase, že tryská z hlubin země. Nedopátrali se. Stačil lehký vánek, aby rozšuměl korunu mocné lípy, a zdálo se, že zpěv je slyšet jednou z té, podruhé z oné stany.

Nepřátelé, kteří chtěli odhalit tajemství zpívajícího stromu, zastrašeni odcházeli.

Stařeček Jiroušek dopsal i staré zpěvy.

Lukášova lípa, které se od té doby říká „zpívající“, poskytla mu potřebné útočiště i pro další práci.

Zelí (603 478 299)

Adam (721 672 131)

Stařec (731 042 196)

Eliška (728 467 049)

T.O. Vpřed pro vlastní potřebu.
tovpred.ctrnactka.cz

